

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 21.11.1973, sp. zn. Cpj 86/73, ECLI:CZ:NS:1973:CPJ.86.1973.1

Číslo: 21/1974

Právní věta: Řízení o registraci smluv podle ustanovení § 61 a násl. not. ř. lze zahájit na ohlášení kteréhokoliv z účastníků smlouvy (§ 61 odst. 2 not. ř.); to platí i v případě, kdy smlouvu sepsalo státní notářství v rámci činnosti podle ustanovení § 89 a násl. not. ř. /1/ Z ohlášení, jímž účastník předkládá k registraci prvopis smlouvy s dvěma opisy státnímu notářství, musí být patrné, kdo je ohlašovatelem smlouvy k registraci (§ 62 odst. 1 a 2, § 64 odst. 2 a § 65 odst. 1 not. ř.). Chybí-li některá z náležitostí ohlášení, pro niž nelze v řízení o registraci smlouvy pokračovat, jde o vadu podání a státní notářství postupuje podle ustanovení § 25 not. ř. a § 43 odst. 2 o. s. ř.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 21.11.1973

Spisová značka: Cpj 86/73

Číslo rozhodnutí: 21

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Registrace smlouvy

Předpisy: 95/1963 Sb. § 61

§ 43 odst. 2

§ 62

§ 64

§ 65

§ 89 99/1963 Sb. § 25

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 21/1974 sb. rozh.

Řízení o registraci smluv podle ustanovení § 61 a násl. not. ř. lze zahájit na ohlášení kteréhokoliv z účastníků smlouvy (§ 61 odst. 2 not. ř.); to platí i v případě, kdy smlouvu sepsalo státní notářství v rámci činnosti podle ustanovení § 89 a násl. not. ř. 1) Z ohlášení, jímž účastník předkládá k registraci prvopis smlouvy s dvěma opisy státnímu notářství, musí být patrné, kdo je ohlašovatelem smlouvy k registraci (§ 62 odst. 1 a 2, § 64 odst. 2 a § 65 odst. 1 not. ř.).

Chybí-li některá z náležitostí ohlášení, pro niž nelze v řízení o registraci smlouvy pokračovat, jde o vadu podání státní notářství postupuje podle ustanovení § 25 not. ř. a § 43 odst. 2 o. s. ř.

(Ze stanoviska občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ČSR z 21. 11. 1973, [Cpj 86/73](#))

V praxi vznikly pochybnosti o tom, jak se vzhledem ke znění ustanovení § 62 odst. 2 not. ř. (podle něhož se smlouva ohlašuje k registraci předložením jejího prvopisu a dále dvou opisů pro každé státní notářství provádějící registraci) ohlašuje smlouva k registraci v případech, kdy státní notářství v rámci své listinné činnosti smlouvu sepsalo, a má ji tedy k dispozici.

K zahájení řízení o registraci smlouvy je třeba určitého úkolu ze strany některého z účastníků smlouvy. Notářský řád pro tento úkol zvolil termín ohlášení. Pokud ustanovení § 63 odst. 1 not. ř. ukládá účastníkům povinnost prokázat státnímu notářství skutečnosti potřebné k přezkoumání platnosti smlouvy a stanoví, že účastníci mají tuto povinnost i tehdy, provádí-li státní notářství řízení bez jejich ohlášení, je třeba v této souvislosti použitým slovům „bez jejich ohlášení“ rozumět tak, že povinnost prokázat státnímu notářství uvedené skutečnosti mají i ti z účastníků, kteří smlouvu k registraci neohlásili; neznamena to však, že k zahájení řízení o registraci smlouvy není ohlášení vůbec zapotřebí.

Z ustanovení § 62 odst. 1 a 2, § 64 odst. 2 a § 65 odst. 1 not. ř. lze dovodit, že ohlášení je úkon (podání) účastníka, jímž předkládá prvopis smlouvy a dva opisy smlouvy státnímu notářství, a z něhož musí být patrné, kdo smlouvu ohlašuje k registraci. Tyto údaje jsou nezbytné jednak pro posouzení, zda ohlašovatel je k ohlášení legitimován se zřetelem k ustanovení § 61 odst. 2 not. ř., jednak vzhledem k ustanovení § 64 odst. 2 a § 65 odst. 1 not. ř., podle nichž se prvopis smlouvy vrací ohlašovatel. Je tedy nezbytnou náležitostí ohlášení smlouvy k registraci i uvedení toho, kdo smlouvu k registraci ohlašuje, a nestačí její pouhé předložení. Z toho také plyne, že se o registraci může žádat nejdříve po sepsání smlouvy.

Chybí-li některá z náležitostí ohlášení smlouvy k registraci, pro niž nelze v řízení o registraci smlouvy pokračovat, jde o vadu podání, při jejímž odstraňování je nutno postupovat podle ustanovení § 25 not. ř. a § 43 o. s. ř. Pokud tento nedostatek není přes výzvu a poučení odstraněn a v řízení nelze v důsledku toho pokračovat, státní notářství řízení zastaví (§ 25 not. ř. a § 43 odst. 2 o. s. ř.). Není přitom důvodu k odlišnému postupu podle toho, která z náležitostí ohlášení chybí, poněvadž ustanovení § 43 o. s. ř. nezná odmítnutí nedoplněného nebo neopraveného podání, ale pouze zastavení řízení. O takový nedostatek, který by odůvodnil zastavení řízení ovšem nejde, jestliže nebyl předložen potřebný počet opisů smlouvy; tyto opisy může státní notářství opatřit samo na náklad účastníka.

Rozhodnutí o zastavení řízení v případě neodstranění vady podání nemůže mít nepříznivé důsledky pro účastníky smlouvy, poněvadž smlouva sice dosud nevznikla, ale vázanost účastníků smlouvy jejich smluvními projevy i po zastavení tohoto řízení dále trvá (§ 47 o. z.).

Notářský řád již nepřipouští, jak tomu bylo podle dříve platného ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 52/1954 Sb., aby státní notářství vystupovalo jako zástupce účastníků a činilo jejich jménem podání. Proto i u smluv, které státní notářství sepsalo v rámci své činnosti podle ustanovení § 89 a násl. not. ř., je třeba jejich ohlášení k registraci některým z účastníků smlouvy.

1) Srov. usnesení pléna býv. Nejvyššího soudu uveřejněné pod V/1967 Sbírky rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR [str. 520]